

Fra slottsparken til eget palass

Dette er den uautoriserte historien om hvordan en person uten fast bopel, og ingen form for egen inntekt eller støtte fra det offentlige, sakte men sikkert fikk inspirasjon til å komme seg videre med hjelp av Nav.

Min historie starter i 2002, rundt den tiden da all verdens fotballnasjoner var samlet i Japan og Sør-Korea for å kjempe om VM-tittelen. Jeg kjempet om noe annet. Jeg kjempet for å beholde min leilighet. På grunn av min egen økonomiske innkompetanse og apatiske holdning til hele saken stod leiligheten i fare for å bli fratatt meg.

Da dagen kom, og Namsmannen stod utenfor døra, var det økonomiske kravet så stort at jeg ikke hadde noe annet valg enn å gi slipp på bostedet mitt. Min tanke var at jeg skulle klare å komme meg innendørs igjen før vinteren kom. Men det skjedde ikke.

Etter en tur på det daværende sosialkontoret, hvor jeg trodde jeg skulle få hjelp, fikk jeg realitetene slengt rett i ansiktet: Ettersom jeg hadde ledighetspenger, måtte jeg klare meg selv.

Bosted: Guds frie natur

Det jeg fikk hjelp med fra sosialkontoret var en liste med navn på hospitser og priser på hvor mye det ville koste meg per natt. Etter et raskt regnestykke kom jeg fram til at med min inntekt hadde jeg råd til å bo på disse etablissementene ti dager hver fjortende dag, men da hadde jeg ikke mer penger å leve for.

«Det å bruke byens benker og parker som sitt private soverom er ikke noe å anbefale.»

Men det var sommer, varmt i været og sol, så det var ikke noe problem. Etter sommer følger imidlertid høst, og etter høst følger vinter. Med snø, blåst og kuldegrader. Noen ganger mange kuldegrader. Men jeg følte meg så dårlig behandlet og lite respektert som menneske når jeg var på sosialkontoret, at der skulle jeg ikke gå og kripe en gang til. Da skulle jeg heller, sta som jeg er, klare meg selv. Og det gjorde jeg – i nesten fire år.

En form for æreskodeks

Det å bruke byens benker og parker som sitt private soverom er ikke noe

å anbefale. Det er gjennomtrekk, og regner det, regner det rett inn. Lite rom for privatliv er det også. Du får aldri slappet helt av fordi du ikke vet hva som kan skje når du sover. Men jeg oppdaget at det blant byens uteliggere finnes en form for æreskodeks. Man gjør ikke noen ille som er i samme situasjon som en selv. Da hjelper man heller til – hvis man har anledning til det. Man er i samme båt, og prøver å gjøre situasjonen best mulig for alle.

Jeg husker spesielt en natt, det var småyr i luften og jeg hadde lagt meg til rette for natta på Kontraskjæret. Da kommer det en sliten fyr bort til meg og sier at jeg kan ikke ligge der og bli våt. Han lurte på om jeg ville ha en presenning av ham. – Kult, tenkte jeg, og den påfølgende morgenen våknet jeg tørt, selv om det hadde falt litt regn i løpet av natten.

Noe annet og litt merkeligere opplevde jeg en kveld jeg hadde funnet meg en plass for natten i Slottsparken. Det tok ikke lang tid før det kom et lag med gardister marsjerende forbi. De gjør holdt nede på stien, hvorpå en av gardistene trer ut av formasjonen og kommer marsjerende mot meg. Han stopper cirka en meter fra der jeg ligger måpende, og meddeler: «Du kan ikke sove her. Du må fjerne deg øyeblikkelig». Deretter snur han på hælen, marsjerer tilbake til sin plass i geleddet, og gardistene forsvinner. Det var som et deja vu, en gang i tiden fikk man ikke lov å jakte i kongens skoger, mens man i dag ikke får lov til å sove i kongens parker. Og noen sier at verden har gått fremover?

Et skjevt blikk på livet

Men for de som har et skjevt blikk på livet og er like optimistiske uansett hva som skjer, så går det bra til slutt. Da venner etter hvert skjønner min situasjon, dro de meg med til sosialkontoret, som nå het Nav. Jeg hadde fått låne penger av en kamerat til pass, så legitimasjon var i orden, men da de skulle ha en bekreftelse på at jeg hadde bodd utendørs i nesten fire år, holdt jeg på å falle av stolen. Det er bare en som kan bekrefte det, sa jeg, og pekte opp.

Etter en liten stund var ikke denne bekreftelsen så viktig likevel. Og

Skrivekonkurranse «Mitt møte med Nav»

Dette er ett av mange gode bidrag som kom inn i skrivekonkurransen, og som vi velger å trykke selv om det dessverre ikke nådde opp til premiering.

godt var det, er ikke så sikker på norsk-kunnskapen til vår skaper. Er redd for at bekreftelsen hadde kommet på hebraisk, eller på et babelsk språk.

Som å komme inn i himmelriket

Etter denne ene hindringen har jeg fått all den hjelp jeg har trengt. Fikk en saksbehandler hos Nav, og som jeg fortsatt har. Han tok tak i det viktigste først, nemlig egen bolig. Husker godt da de ringte fra boligkontoret, det var en fredag i mai 2006. De hadde så

«Nav har etter hvert forstått at dette er noe vi må gjøre sammen.»

mye å gjøre og lurte derfor på om jeg kunne vente til den påfølgende mandagen med å få nøklene. «NEI», sa jeg til det forslaget.

Så slik gikk det til at jeg på denne fredagen, fredag den 19. mai 2006, kunne flytte inn i ny leilighet. Og det var som å komme inn i himmelriket. Jeg hadde

ingenting å ta med meg inn i mitt nye hjem, bortsett fra en feltseng jeg hadde fått.

Den natten sov jeg godt for første gang på lenge.

En lengre vei å gå

Deretter var det å forberede meg til det ordinære arbeidslivet igjen. Her er det en lengre vei å gå, men jeg er nå i gang med studier, og har startet min egen bedrift, slik at jeg nå ikke er 100 prosent avhengig av Nav. Er også blitt engasjert med andre prosjekter, både innenfor og utenfor Nav. Det betyr at jeg per i dag har oppgaver som dekker en 80-prosents stilling.

Min erfaring med Nav er bare positiv. De har stilt opp for meg på alle mulige måter. De har etter hvert forstått at dette er noe vi må gjøre sammen, at det ikke bare er å tre vedtak og vilkår nedover ørene på en klient. Gjør de det, blir veien enda lenger å gå. Systemet og den enkelte klient må sammen bli enige om retningen de skal gå og stake ut kursen sammen. Krav og forpliktelser må gå begge veier.

Jeg og min saksbehandler har etter hvert forstått dette, noe som også gjør samarbeidet lettere. For det er et samarbeid. Så «thank you, Nav» for at jeg er på rett vei. ■

Tom B Torstensen

Flere økonomisk utsatte barn

I perioden 2004-2006 levde 67 000 norske barn i familier med en vedvarende lavinntekt. I årene 2007-2009 var antallet barn i slike økonomisk utsatte familier økt til 74 000, viser tall fra Statistisk sentralbyrå.

Barn med innvandrerbakgrunn er overrepresentert blant dem med vedvarende lavinntekt, og de står for det meste av økningen i antallet økonomisk utsatte barn fra 2004 til 2009. Drøyt 43 prosent av barna i lavinntektsgruppen har innvandret til Norge eller er født her i landet av foreldre som har innvandret.

Antallet eldre i lavinntektsgruppen går ned. I 2004-2006 hadde 96 000 personer over 67 år vedvarende lavinntekt. I 2007-2009 falt antallet til 85 000 personer.

Tallene baserer seg på EUs definisjon av lavinntekt, som setter lavinntektsgrensen til 60 prosent av mediangjennomsnittet. Det tilsvarer en inntekt for en enslig på 171 000 kroner, omregnet til 2009-kroner.

FRAMOVER: Dagens ungdom drikker mindre alkohol, røyker mindre hasj og skulker skolen mindre enn i 1994.

Ungdom var verre før

Ungdommene har blitt «snillere» enn de var for både 8 og 16 år siden. De drikker mindre alkohol, røyker mindre hasj og har mindre utagerende atferd. De skulker også skolen sjeldnere enn før, viser en ny, stor ungdomsundersøkelse i Stavanger. Trendene er de samme i andre deler av Norge, ifølge forskningsinstituttet NOVA.

NOVA-forskerne Lars Roar Frøyland og Mira Aaboen Sletten gjennomførte i 2010 en ungdomsundersøkelse for Stavanger kommune, der drøyt 3100 ungdomsskoleelever deltok. Undersøkelsen er en oppfølging av to tidligere undersøkelser i 1994 og 2002, og gir dermed et godt bilde av utvikling over tid.

– Den største endringen vi ser siden 2002 er nedgangen i bruk av rusmidler, forteller Lars Roar Frøyland.

I 2002 sa åtte prosent at de drakk alkohol en gang i uka eller oftere. I 2010 var det bare tre prosent som oppga at de bruker alkohol hver uke. Andelen som sier at de har brukt hasj, har gått ned fra nesten sju prosent i 2002 til bare tre prosent i 2010.